

FREDERIC SOLER (Pitarrà)

Palots i ganxos

Comedia bilingüe en un acte i en vers

Bonavia i Duràn. - Impressors

Carrer Boqueria, 20. - Barcelona

PALOTS I GANXOS

Digitized by the Internet Archive
in 2015

PALOTS I GANXOS

COMEDIA BILINGÜE EN UN ACTE I EN VERS

ORIGINAL DE

FREDERIC SOLER HUBERT
(**Serafi Pitarra**)

*Estrenada en el Teatre Català (Romea,) la nit del 9 de
Gener de 1868.*

NOVA EDICIÓ

BARCELONA
CASA EDITORIAL DE TEATRE
BONAVIA i DURAN - Impressors - BOQUERIA, 20

1915

A MON ESTIMAT AMIC

D. Josep Maria Arnau

Ara aquí, un altre, hi posaria que us la dedica com a mostra de la amistat que us professa, o bé per a que la comedia, amb el vostre nom al davant, tinga aquest mèrit, ja que no'n té cap altre; o bé per a que sia prova de afecte i bona voluntat; o bé per a que això deixi per sempre sellada una amistat antiga i verdadera. Jo trovo que tot és inútil, perquè és clar que quan un dedica una comedia a un amic escollint-lo entre molts, ho fa per tot el que acaba de dir ara

L'Autor

REPARTIMENT

~~~~~

PERSONATGES

ACTORS

D. ^a Rosa.	D. ^a Francisca Soler
D. Benet.	D. Lleó Fontova
D. Alfredo	» Josep Clucellas
Jaume.	» Iscle Soler

Aquesta obra es propietat de D. Antoni López, Editor.
Queda fet el deposit que marca la llei.

ACTE ÚNIC

Sala d'una torre de Pedralbes, romànticament amoblada a la rústica; portiers, taules, cadires i tot quant s'indiqui.

ESCENA PRIMERA

ROSA, ALFREDO i JAUME

(Jaume, escrivint en un pupitre amb exemple al davant com a estudi; Rosa, cus; Alfredo, dret.)

ALF. Jaime, tú comprendes mal lo que educaci3n se llama, y este es justamente el drama filos3fico social.

ROSA *(I Vés, pobre home, què li esplica!)*

JAUME No he vist sin3'ls Pastorets; amb aix3, en drames d'aquets, no hi entenc gota ni mica.

ALF. Considera si esta es cosa que merece meditar-se, cuando en Francia empieza a hablarse de la enseñanza forzosa.

JAUME ¿Què vol dir?

ROSA Que fan anà a'ls noiets per força a estudi.

JAUME ¿I aix3 estranya que 'ls acudi?

¿Si aix3 a n'aquí també 's fa!

ROSA Que s'ha de fèl

JAUME Els venten surra, i tanto, i els arrosseguen, i no hi van pas si no'ls peguen.

Per ço la quitxalla és burra. *(Alfredo s'enfada.)*

ROSA Piénsalo i nunca te eleves. *(A Alfredo.)*

ALF. En fin, Jaime, la lecci3n te valdrá este Napole3n, si te aplicas como debes *(Li ensenya.)*

JAUME Ah! Així ja és altra cosa; quan vulgui pot comensà.

ALF. El cart3n ¿en d3nde està?

JAUME Aquí, que massa fa nosa. *(Li dona.)*

ROSA Tú t'hi alteres i fas mal. ¿No veus que no té xaveta?

- ALF. Es mi deber; soy poeta
filosófico social. (Amb orgull.)
(Alfredo penja en un clau un cartró de ensenyar les lletres i les hi ensenya amb un bastó. Jaume no atina en el què diu i cavila, fins que Alf. pateja de impaciencia.)
- JAUME Bé, sí ¿i què? (Enfadat)
- ROSA (¡Ja armèm la brega!)
- JAUME ¡No vull que apunti i em miri!
- ROSA Mentres apunti i no tiri. (Broma.)
- JAUME No tira, però carrega.
- ALF. ¿Quieres leer o no quieres?
- JAUME Ma-ña-na-ba-ja-rá (Amb treball.)
- ALF. (Seguint-lo amb el cap el dos.) Bien!
- ROSA Bé, Jaume; que se lo dén.
- ALF. Dí ahora lo que prefieres:
¿un poco de geografía
o aritmética?
- JAUME Bé... jo...
diguí el que li vé millò.
- ROSA (¡Nostre pa de cada dial)
- ALF. Pues entonces toma i suma.
(Li posa números en un paper i Jaume s'asseu i suma.)
- ROSA ¡Bé has tingut massa paciència!
- ALF. És un deber de conciencia. (Seu aprop d'ella.)
y el deber nunca me abruma.
En ello la dicha fundo
de la pobre patria mía,
y por esto es mi manía
instruir a todo el mundo.
- ROSA Deber que és la ditxa meva,
perque, amb el dit, és ben clar
que al teu modo de pensar
dec jo'l ser esposa teva.
- ALF. Siendo noble y caballero
comprenderás fácilmente,
aunque sea impertinente,
que yo soy para tí...
- JAUME Un cero.
- ALF. Però figúrate tú,
que conoces mi manía,
cuanto me sorprendería,...
- ROSA M'ho afiguro.
- JAUME (Sumant.) (En porto hu.)
- ALF. Como hija de posaderos
te creí mal educada,
cuando un día, en la posada,
te ví leer «Los Mosqueteros.»
¿Del pueblo y lee?
- ROSA Sí... ¿i què?
- ALF. ¡Era mi deseo eterno!
¿Es del pueblo y lee?
- ROSA Sí.
- ALF. Cuerno!
- JAUME (En porto dos.) (Sumant.)

- ALF. Ya triunfé.
Hallar mujer de su clase
tan instruida como bella
para mejorar mi estrella.
¡Feliz quien con ella case!
Y del modo que discurro
en mi teoría atrevida,
pedí tu mano en seguida
y nos casamos.
- JAUME (*Rebatent la pluma.*) (¡Que burro!)
ALF. ¡Jaime! (*Aixecant-se furios.*)
ROSA Jaime!
- JAUME Bol ¿A què vé?
ALF. ¡Me llamaste burro!
JAUME ¡Oi, noi
home, si el burro so jo,
per que vull sumâ i no'n sé.
ROSA ¿Vejam el que és? (*Anant a mirar la suma.*)
JAUME Que un cop junt...
com que sis i set fan setze...
ROSA No, home; sis i set, tretze.
JAUME No pot ser tretze, és mal punt.
ROSA Això sols ho creu qui ho sent.
ALF. ¡Tontería tal abruma!
JAUME ¡Com pot estar bé una suma
que dona un punt tant dolent!
ROSA Donques fes aquesta nova. (*Apuntat n'hi una.*)
i aixís s'haurà acabat tot.
JAUME (*Don Alfredo ja fa'l bot.*) (*Torna a sumar.*)
ROSA Sabs que enfadar-se no proba...
ALF. Ello será estravagancia,
mas de mis trece no salgo.
Si en tí sorprendiera algo
que me indicase ignorancia,
aunque por mí eres querida
con cariño sin igual,
mi desprecio fuera tal
que te olvidara en seguida.
ROSA (*Massa ho sé per mala sort.*)
ALF. ¡Hasta tuviera piedad
para una infidelidad!
Mas, eso, hundiera mi amor. (*Senyala a Jaume.*)
ROSA ¡Jesús, María, Josep! (*Espantada.*)
No ho diguis mai més, Alfredo.
ALF. La instrucción, éste es mi credo (*Llegeix diari.*)

ESCENA II

Els mateixos i BENET

- (*Que surt calvo i com un mestre antic i ridicul.*)
BEN. Molt bon dia (*Deixant bastó i barret a l'entrar.*)
ROSA i ALF. Hola!
JAUME (*Fent veure que'l criden.*) Ep!

- BEN. ¿Qui ha cridat?
ROSA Ca... res.. ningú.
ALF. Jaime que estarà de broma.
JAUME (¡Ell si que's menja la poma!)
ALF. ¿Qué tal, tío? (Cridant.)
BEN. Guapo ¿i tú?
JAUME ¿Vostè guapo?
BEN. (Escarnint amb rabia.) ¡Sí, senyól
ROSA Això sí que prou que's veu.
BEN. No'm fa res mal, gracia a Déu.
JAUME Donques digui lleig i bò.
BEN. ¿Què tal? ¿Què diu? (A Alfredo pe'l diari.)
ALF. (Deixant el diari.) Que se escapa
Garibaldi de Caprera.
ROSA Ara vegi aquest tronera
per que ha de trastornâ al Papa.
JAUME Ell treballa, mes no atina
amb un medi d'anâ a Roma;
i a fè que és fàcil.
ROSA Còm?
BEN. Home;
casant-se amb una cusina.
TOTS ¡Ja, ja, ja!
ALF. Tio.
BEN. Què?
ALF. (Amb cert misteri.) Hallé (Content.)
un título sorprendente.
BEN. ¿Pe'l teu llibre?
ALF. Sí... excelente.
Es ..
BEN. Espera't que hi seuré.
(Se'n va a buscar cadira i tots es col'toquen com fent vi-
sita.)
BEN. Ail (Per Rosa que'l trepitja al acostar-se.)
ROSA Perdoni.
BEN. Ego te absolvo.
(¡M'ha tocat a la duricial)
ALF. Se lo aplico con justicia;
es .. (Benet reparteix polvos.)
BEN. Veuràs, prenem-hi un polvo.
ALF. Le advierto... (Fent compliments.)
BEN. (Fent-li pendre) Fora advertencies.
¿I tú, Rosa? (Presentant-li a n'ella.)
ROSA (Penent-lo.) Si, senyô.
BEN. ¿I tú? (Anant a Jaume.)
JAUME Jo...
BEN. Cuita, home, això
despeja bé les potencies. (Jaume suma.)
ROSA Ell sempre tonto i tossut.
BEN. Ara, dignes.
ALF. Dile caza.
i...

(Don Benet aixeca el cap i obra la boca extremadament
com quan no's pot estornudar, i tots s'espanten.)

- ROSA   ¿Què tè?
ALF.   ¿Què hay?
JAUME   ¿Què passa?
BEN.   Res, que he perdut l'estornut.
JAUME   Etxem!   *(Molt fort.)*
ROSA   Jesús.
BEN.   Bò ¿ara aquest?
ROSA   I ben fort que ha estornudat.
JAUME   Es que potser hauré trobat
                  el que ha perdut don Benet.
ALF.   Entre tantas dilaciones
                  mi pobre libro...
BEN.   ¡Gran penal
                  Vaja doncs. ¿Còm s'anomena?
ALF.   «La dicha de las naciones.»   *(Énfasis.)*
REN.   ¿La... còm?
ROSA   La ditxa.
BEN.   ¿I de què?
ALF.   De las naciones.
BEN.   ¿De veres?   *(Pausa.)*
                  Deixa'm posar les ulleres   *(De repent.)*
                  que no ho he sentit prou bé.
ROSA   ¡Ja, ja, ja, ja!   *(Mientras ell se les posa.)*
BEN.   ¿Còm has dit?
ALF.   La dicha de las naciones.
BEN.   ¡Bah, boh!   *(Incrèdul.)*
ALF.   Por Alfredo Briones.
BEN.   Ja te'n pots entornâ al llit.
ALF.   ¿Por què?
BEN.   Perque això és la lluna.
ROSA   ¿Què vol dir?
BEN.   ¡Vés a on em surt!
                  Vull dir que'l títol és curt
                  i que no farà fortuna.
                  Jo tenia un poeta vehí
                  que va fê un drama de fama
                  que agradava molt, i el drama
                  el titulaben així:
                  «Los adversarios del sol
                  y dicha y paz del edén,
                  o los francmasones en
                  la calle de Petritxol.»
ALF.   He aquí su idea toda.
                  ¡Sistema antiguo!   *(Despreci.)*
JAUME   I és clar.
BEN.   També és antic el menjar
                  i no ha passat mai de moda.
ALF.   ¿I què tal es ese drama?
BEN.   Tothom hi passa martiris;
                  el traïdor té vint deliris
                  i enmatzinen a la dama.
JAUME   ¡Alsa, alsa, quina tabola!
ALF.   Bien; concedo que sea bueno,
                  ¿Què significa un estreno

para la escena española?
Un drama mas. Mientras yo
con este libro profundo
voy a levantar al mundo
del abismo en que se hundió.

ROSA ¡Es la gran idea seva!
BEN. Idees de ximble son.
¡Vés com vols arreglà'l nom
si no arregles casa teva!

JAUME Oh! i després ¿per aixecar
el món? ¿De on ha caigut?
¿Per on l'agafa?

ROSA Tossut!
ALF. Cállate i ponte a sumar.
JAUME Es que dic. .
BEN. ¡Tú no dius res,
perque ets un tarit tarot!

ROSA ¡Ai, per Déu, quin esbalot!
BEN. ¿Sabs què ets? Un ase.
JAUME (*Sumant.*) I dos. tres.
ALF. Hablemos ahora formal. (*Enfàssis i transició.*)
BEN. Es com jo millor em trobo.
ALF. ¿Cómo se encuentra ahora el globo?
BEN. Anant a la Plaça Reial.
ALF. ¡Por Dios! (*Enfadant-se de la broma.*)
ROSA Tío!
BEN. Es molt aprop.
ALF. Si el globo sigue como antes (*Discurseando.*)
¿qué hacen, pues, sus habitantes?

BEN. Home, venen aixarop. (*Rosa s'enfada.*)
ALF. Venden sus propios hermanos;
(*Exaltan-se.*) y en la ignorancia sumidos,
los tiene usted convertidos
en esclavos y tiranos.
Un pueblo sin instucción
no tiene honor, ni justicia,
ni fé, ni ley, ni pericia,
ni virtud, ni religion.
Esto lo han dicho Goethe
y Voltaire y Rousseau y Blanch
y Balmes y Pitt y Franch
y Robreño...

BEN. (*I un ximplet.*)
ALF. Entre los mil libros que
tratan de tan grave asunto,
le citaré a usted al punto:
Los Eunuco de la fé,
Las Celdas del corazón,
El Orlando, el Eliodoro,
La Atala, la Llave de oro.
Don Juan, el Faust y el Catón;
todos fundan la virtud
en la ilustración del hombre;
y el honor, la fé y el nombre...

- BEN. ¡Tu tu tu tu tu tu tut!
ALF. Y una vez rota la fé
se rompe el globo.
- BEN. ¡Ui, ui, ui!
JAUME. (Això si que... miri... avui
jo he romput el del quinqué.)
- ALF. Por estas y otras razones
que usted sabe y no calcula,
hoy mi libro se titula
«La dicha de las naciones.»
Y para probarle a usted
que el libro es una gran obra,
y que la razón me sobra,
el lunes la empezaré.
- BEN. Els sabaters plegaràn.
ROSA. Millor; pe'l poble es escrita.
ALF. Prepárate pues, Rosita,
y voy a concluir mi plan.
- ROSA. ¿Conque insistes en que sea
yo sola precisamente? (Marcat.)
- ALF. ¡Pues no ves que un escribiente
me robaría la ideal
Así, escribes, dicto yo,
y cuando nadie lo piense:
plam. (Com presentant l'obra.)
(Molt fort.)
- TOTS. Etxem!
ALF. ¡esús!
BEN. (Tots tres s'aixuguen.) Dispense; (Se'n va.)
aquest polvo no és prou bò.

ESCENA III

Ets mateixos, menys DON ALFREDO.

- ROSA. ¿Per què?
BEN. Perque fa l'efecte
aturant-se pel camí,
i l'etxem ha de vení
cap el nas en tren directe.
JAUME. Bueno (Alçant-se.)
- ROSA. Què?
JAUME. Que he acabat
aquesta suma maleida
- BEN. Porta això aquí desseguida.
ROSA. Veiam com t'hauràs portat.
BEN. Set per vuit i set per vuit...
set per vuit...
- JAUME. Sembla una guatlla.
BEN. Set per vuit.
JAUME. ¿No veu la ratlla?
ROSA. (Veiam què serà en sent cuit.)
BEN. ¿La ratlla?...
JAUME. Perque es sumar.
BEN. ¡Ai, tens raó, jo no hi pensava.

- i ara t'ho multiplicaval
ROSA. ¡Sempre està amb multiplicar!
JAUME. Vegi si es mania eterna
que fins multiplica això.
BEN. Bè ¿què hi faràs? Fora bò
per ser vidre de llanterna.
(*Es queda un rato mirant el paper, i no entenen-lo, s'asseu a calcular al pupitre, posant-se una ploma d'oca a l'orella. Rosa va a veure i el cantí de cristall es vuit.*)
Set, vuit, set... No ho entenc prou.
ROSA. Mira; mentrestant, Jaumet,
porte'm l'altre cantiret,
que tinc set i es vuit el nou. (*Jaume se'n va*)
BEN. ¡Ah! ¿Es vuit el nou? (*Sumant.*)
ROSA. Sí, senyò;
com tota me la he beguda...
BEN. ¡Ah! Be, vaja... aixis ja muda.
¿Heu vist? (*Sorprès del disbarat de la suma.*)
ROSA. ¿Qué hi ha?
BEN. ¡Oh, oh, oh!
ROSA. ¿I doncs, què es?
BEN. ¡Que ha d'anar dret!
JAUME. ¿Què tal? (*Tornant a entrar.*)
(*Deixant el cantí de cristall ple i dos copes en un plat i anant cap a D. Benet.*)
BEN. Bé; vès si ho està,
que... veuràs... para la mà.
(*Amb una mà fa com si la fiqués a la butxaca de l'ermilla i amb l'altra mà per detràs i dissimuladament pren un regle i de cop dona una palmetada molt forta a n'en Jaume que parava la mà molt content.*)
Té!
JAUME. ¡Ai, ai, ai!
(*Fent salts i agafant-se la mà com els nois d'estudi.*)
ROSA. Don Benet. (*Enfadada.*)
BEN. ¿Què hi ha?
ROSA. (*Repensant-se.*) ¡Per Déu, home, tíol
BEN. Vejàm si ara amb la fibló
podràs sumà un xic millò!
ROSA. No ho ha de fer.
BEN. No me'n fio.
JAUME. ¡Es que vostè ha pegat fort (*Rabiós, crida.*)
i ha pegat sense avisar-me,
i no te dret per pegar-me.
BEN. No veig que sía gens tort. (*El regle.*)
JAUME. Jo no soc cap noi d'estudi,
ni vostè es cap mestre.
BEN. (*Exasperat al sentir-ho.*) Jo!...
ROSA. ¡No, tíol, per compassió! (*A l'orella.*)
BEN. ¡Es que's molt que mai m'acudil!
JAUME. ¿Aon va això?.. mal home! ¡uèu!
ROSA. Contingui's! (*Ap. a Benet que pateja.*)
JAUME. ¡Cara pansida!
BEN. ¡Senyor Jaumet! De seguida.

Agenolla't i en creu. (*Rosa ap. es desespera.*)
(*Benet agafant el regle es posa a correr detràs d'en Jaumet voltant els pupitres*)

JAUME ¡Qué te de fer!

BEN. (*Fent el dit*) ¡Cóm que no!

ROSA ¡Per Déu! ¡Per Déu, que'm perdrà!

BEN. ¡Doncs, ara sense dinà!

(*Fent l'indicat fins ara D. Benet anava a agafar a n'en Jaumet, però aquest li posa una cadira al pas fent que s'entrebanqui i se li escapa'l riure.*)

JAUME ¡Jo jo jo jo jo jo jo jo! (*Se'n va.*)

BEN. ¡Ara al calabozo, en creu! (*Fora de sí.*)

ESCENA IV

ROSA i DON BENET.

ROSA Vostè no'm creu mai, i així
ens pert a vostè i a mí.

BEN. ¡Però, dòna, que no ho veu?

ROSA Que no ho veus. (*Corregint-lo*)

BEN. (*Agafant el paper de la suma.*) Ai, te raó;

tu mateixa m'ho has dit prou;
si l'hu es set i vuit el nou...

ROSA Jo no li he dit res d'això.

BEN. ¡Ai, beneit siga'l fruit!

¡Potsè encara'm vols fer creure!...

ROSA Que tenia set de beure, (*Marcant.*)
i el canti nou ja era buit.

BEN. Ah!

(*Caient-hi.*)

ROSA ¡Déu meu i que li costa!

BEN. (*Aixís sí, pobre Jaumet,*
que li haurem de dà un santet.)

ROSA Ja'm sabrà dir la resposta.

BEN. Vetaquí, després que sues
i que hi fas tot el que hi saps ..

ROSA Donc ja veurà; lliguèm caps.

BEN. Per lligar, millor son qües.

ROSA Com que gracia a Déu sò rica
amb el casament que he fet,
pagar be si guanyo el plet
no m'amoina gens ni mica
Mon germà, això ho va sabê,
li feu deixar per això
la seva col'locació,
i es presentà aquí amb vostè.

—Aquí hi ha don Benet Estrany,—
digué—persona devota,
instruída, amable i de nota.

BEN. He copiat solfa mig any.

ROSA Promte'ns varem avení;
va néixer la simpatía,
i vostè desde aquell dia
s'està amb nosaltres aquí.

Perque fos possible això,
jo vaig di, i l'Alfredo ho creu,
que vostè era un oncle meu
que estava a Benicarló.
Ell l'admet, quedem entesos;
vostè i jo arreglèm el plan,
i no va molt endavant
amb tot i que fa tres mesos.

BEN. ¿I això per culpa de qui?
ROSA Tot per culpa de vostè.
BEN. ¡Val més que un no digui rê!
ROSA Si no es músic, *re ni mi*,
però per vostè es pert tot!
BEN. ¡Ja veurà... sap quantes n'hi ha,
que'm dongui el que'm té de dà,
i no vui més esbalot!
ROSA ¡Ai, no, per Déu!
BEN. ¡No t'en salves!
ROSA ¡Reina del cel, quin conflicte!
BEN. Hi hagut fugida d'Egipte,
i ara hi ha la de Pedralves.
ROSA ¡Que si se'n va es tot perdut!
BEN. ¡Senyal que algú ho ha trobat!
ROSA ¡Li donaré un tant alsat!
BEN. Ni que me'l dongui ajegut!
ROSA ¡No, per Déu! (*Ell vol fugir i ella no ho vol.*)
BEN. ¡Qué sí!
ROSA (*Cau en la cadira.*) ¡Qué no!
BEN. Qué? (*Veient-la amb la boca oberta.*)
ROSA ¡Ah, ah, ah! (*Lo del estornut.*)
BEN. ¿Qué es? ¿Qué ha estat?
Vatuanell! ¡S'ha desmaiat!
(*Cridant.*) Jaumet! Alfredo! (*Agitat.*)

ESCENA V

Els mateixos i JAUME

JAUME ¿I això?

BEN. ¿Qué ha sigut?
Oh; què ha sigut?
porta vinagre o llimona. (*Jau. se'n va corrent.*)

ROSA Ail! (*Gran sospir i torna en si.*)

BEN. ¿Què hi ha?

ROSA ¡Quin rapè dona!

BEN. ¿Qué es?

ROSA Que he perdut l'estornut.

BEN. ¡Ja no val tan el rapè
com els sustos que haurà dat!
ROSA ¿I vostè ha determinat?...
BEN. Que'm quedaré per vostè.
ROSA ¡Es el cor més gran i bò!
BEN. Ja que així evito desgracies..
ROSA Oh, Don Benet, gracies, gracies!

(S'hi abraça i Jaume'ls sorprèn.)

ELS TRES. Ah!

(Jaumet ha entrat amb una paperina encesa.)

BEN. (Dissimulo.) ¡I bé .. i què... 'm cus un botó!

JAUME ¡Bé, home; bé!

BEN. ¿Ja està cusit?

ROSA Si, senyó. (Fent com qui li corda.)

BEN. ¿I cordat?

ROSA Ja està.

JAUME (¡I sí... vamos .. està clâl)

(pobre amo... com l'han guarnit.)

(I rascant-se el cap s'aixeca per casualitat molt alta la gorra de pagès que porta.)

ROSA (¡Per mí, ho ha vist!) (A Benet.)

BEN. (A Rosa.) ¡Ca; s'enganya!

ROSA (Com no ha tornat cap resposta.)

JAUME (Ja faria jo una posta de que aquest botó es de banya.)

BEN. ¿I això que crema, a què treu?

JAUME El llimò no s'ha trobat i diu que'l paper cremat...

ROSA ¡Veu quin cap!

BEN. ¡Si, a fè de neul

ROSA Cerca llimona i no atina en que l'hort n'es plè.

BEN. Sí, Sí; ell vol retornar com qui socarrima una gallina.

JAUME Es ca...

BEN. Sí; i pedra foguera.

JAUME Vull dir jo ca...

BEN. Dignes oca.

JAUME ¡A vostè això no li tocal

ROSA ¡Això sí, Jaumet, que alteral

BEN. ¡Bona l'hem feta, Geroni!

JAUME ¡Bona l'hem feta, Magil que Geroni no's pot dil

BEN. ¡Bah, bah, bah; ves al dimonil

Veus? T'hauria dat un sant,

i ara ja no te'l daré. (Li ensenya i Ros. li pren.)

(Treient el cap per la porta.)

JAUME (Ara me'n convenceré)

i si acàs la pagaràn.) (I espia pel fons.)

ROSA ¿Creu que no ho ha conegut?

BEN. Estic ben segur que no.

ROSA Arreglèm doncs ara això perque tot vaigi amb quietut.

ROSA Bueno doncs, ¿a n'a quina hora? (Misteri.)

BEN. Per mi ho faria a la s set, que ja serà un xic fosque

ROSA Sí, i aixís ell serà fora

BEN. Després hem de preveni ja que creus que'n Met enraona, que'm sembla que ja s'adona

- de que jo vinc massa aquí.
Te raó.
- ROSA
BEN. I com que'ns veu sols
i tancats per dins amb clau...
ROSA No tingui por. (Pensant.)
BEN. Oh! caraul
ROSA Vingui a mirar-s'ho. (Portant-lo a la finestra.)
BEN. ¿Què vols?
ROSA A n'aquí hi ha la figuera,
vostè s'hi enfila amb l'escala,
en sent dalt salta a la sala
i si no'm trova m'espera.
Abans escolti. (Perque ell se'n va.)
- BEN. Doncs, digues.
ROSA ¿Per a on comensarèm?
BEN. Pe'l principi.
ROSA No podem.
BEN. I et pegaré si m'hi obligues.
ROSA Tingui en consideració
que jo só una dona instruïda,
i que un amor que es ma vida
m'obliga avui a n'això.
- BEN. Quan vam fer tractes, sabs bé
que't vaig dir el meu sistema;
deixe-m'ho correr si et crema,
però jo no'l deixaré.
No vull l'escola moderna;
el gran sistema es l'antic.
Magister dixit, ja ho dic.
- ROSA (¡La seva mania eternal!)
¡Però sap que'l fatal dia
ha de ser el dia dinou
i si allavors no'n se proul...
¡Déu me'n guard, jo'm moriré!
- BEN. Per aquest dia que diu
vostè estarà a punt i llesta,
i encara vull jo fer festa
cada dijous com prescriu...
ROSA ¿Qui ho prescriu?
BEN. El meu sistema;
els dijous, descansarèm.
- ROSA Però així ens entretindrèm.
BEM. No m'aparto del meu tema.
i no vui tenir privades
aquestes costums tan velles,
com son: poguè estirà aureselles
i poder dar clatellalles.
- ROSA ¡Ai, no, no, per mor de Déu!
BEN. Això rai; mira si es trove
un altre que siga jove
i aquell ho farà al gust teu.
I en comptes de clatellades
tot serà: —Sí... senyoreta...
aquest perfil, la maneta...

- més espai, més inclinades.
Però que ho fessim plegats,
ell així i jo amb el meu tema,
i veuríes quin sistema
dona més bons resultats.
- ROSA Per çom convé mes vostè
que un jove, per la paciència
i perque te més prudència.
- BEN. ¿Doncs perquè't queixes de rê?
- ROSA Faci tot el que convinga;
ho sofriré resignada
i acabem d'una vegada.
- BEN. Doncs no cal que m'entretinga.
Sobre tot molta esperança
i no tinguis por de rê. *(Li ofereix rapè.)*
- ROSA No, no: ja sé que vostè
es un senyor de confiança.
- BEN. ¿Els pals? *(Misteri sempre.)*
- ROSA Bé. *(Ella pren rapè.)*
- BEN. ¿I els ganxos?
- ROSA Sí,
allà al calaix acabats.
- BEN. Donques ten-los preparats.
- ROSA Sempre'ls he guardat així.
- BEN. ¿Saps que avui es a la anglesa?
- ROSA No; avui a l'espanyola.
- BEN. Es a l'anglesa, tabola.
- ROSA Doncs, m'agafa de sorpresa.
- BEN. ¿Saps que tens una ma blanca?...
- ROSA Sí.
- BEN. Doncs guarda-la que es meva.
- ROSA Doncs, dispossin com a seva.
- BEN. I en estant ben sola, tanca.
- ROSA Molt bé.
- BEN. Ah! et duré la d'acer
amb el mànec de marfil,
i, per Déu, per cap estil
no la vulgues pas desfer.
- ROSA ¿Per què?
- BEN. Te la punta fina
i t'anirà molt més bé.
- ROSA ¿Qué fa dos talls?
- BEN. Tres.
- ROSA Ja sé.
- BEN. I'l que se sap s'endevina.
- ROSA Bueno, doncs, vagiu a dû,
i per més dissimulâ
vingui quan ell s'en nirà,
que no sospiti ningú.
- BEN. ¿Es dir doncs que se'n va aviat?
- ROSA Sí; i l'acompanyaré jo
fins aprop de l'estació
per treballâ assegurat.
¡Primer que'l secret, la mort!

BEN. T'ho he promès i ara t'ho juro.
 ROSA ¿I triuñarè'm?
 BEN. T'ho asseguro.
 ROSA Ens guiarà'l mateix amor.
 BEN. Adéu, doncs. *(Es posa'l cotò fluix.)*
 ROSA Vaig, per si crida.
 BEN. Et duré allò d'amagat.
 ROSA *(Anant-se'n)* Torni ben... etxem *(tos.)* aviat.
 BEN. *(Anant-se'n)* Ja torno. . etxem *(id.)* desseguida.
 JAUME *(Sortint)* M'he quedat... etxem *(id.)* parat.
(Rosa i Benet se n'han anat un per cada cantó. Jaume entra pe'l fons)

ESCENA VI

JAUME i Don ALFREDO

JAUME Jaümet, o no saps que't pesques,
 o has perdut l'enteniment,
 o tot el que estàs veient
 son unes ombres xinesques
*(Alfredo atravesa la escena vestit de viatge amb cartera,
 un sac de nit i un pilot de llibres lligats amb un fil.)*
 ALF Jaime.
 JAUME Digui.
 ALF. *(Donant-li.)* Llevarás
 este billete al correo. *(Jaume el guarda.)*
 JAUME ¿I vostè marxa?
 ALF. Así creo.
 JAUME *(Donques no marxarà pas.)*
 I ¿a on marxa?
 ALF. A Sant Cebrià,
 porque a Bañolas no puedo.
 JAUME ¿I no és tot hù, don Alfredo, *(Malicia.)*
 quan ni sab el què farà?
 ALF. Concluiré el plan de mi obra,
 daré extensión a mi idea.
 hasta que al fin, Jaime, sea...
 JAUME *(Sí, prou .. més sabi que pobre.)*
 Doncs si no vol sê un troç d'ase *(Misteri.)*
 i creu bé als que amics li son,
 no se'n vagi a arreglà'l mon
 i quedi's a arreglar casa.
 ALF. Jaime! *(Molt enfadat.)*
 JAUME. Això.
 ALF. Por Dios. .
 JAUME Ja està.
 ALF. ¿Pero a qué viene esto ahora?
 JAUME Per que la seva senyora *(Misteri.)*
 me li fregeix; net i clà.
 ALF. Ja, ja, ja... me has hecho reir.
 Cierto .. por no tener criado
 hoy ella ha frito el pescado;
 però... ¿Es un crimen el freir?

- JAUME Això ja ho sé. No senyor;
no és que li fregeixi ella
els pagells a la paella;
és que li fregeix... ¡l'honor! (Fort.)
- ALF. Jaime!
- JAUME Ja ho sé que me'n dic,
i pe'l Juliol faig la festa.
- ALF. ¿Se ha visto injuria como esta?
- JAUME És cierto.
- ALF. No! (No volent idea tant terrible.)
- JAUME Com li dic.
Quan vostè comprà la torre
vaig venir per masové,
li dic perque li vull bé;
cregui'm, obri, i deixiu corre.
ALF. ¡Imposible, esto es atrozi!
- JAUME No vull que dubtar-ne pugues.
Ho han vist aquestes dugues, (Orelles.)
i ho han sentit aquests dos (Ulls.)
- ALF. ¿Has visto pues al rival?
- JAUME Aquí l'he vist en persona.
- ALF. ¡En bestial (Enfadat.)
- JAUME Tant se me'n dona;
però l'he vist i és igual.
- ALF. ¿I... qué clase de hombre és?
- JAUME No és cap jove ni és gens curro,
és molt vell, molt lleig i burro.
és son oncle.
- ALF. No!
- JAUME I res més.
- ALF. ¿I tú lo has oido?
- JAUME Aquí,
i tot és una comedia.
- ALF. Pronto serà una tragedia.
¡Vive Dios! (Passejant agitat.)
- JAUME (Fregant les mans.) ¡Ah, ah, així!
- ALF. I esto no és por la instrucción.
porque ella, aunque ex-posadera,
la tiene muy verdadera.
- JAUME Son dónes, home.
- ALF. Sí son. (Pausa.)
Este el premio viene a ser;
¡descender de mi alto rango
hasta el mas inundo fango
para alzar a una mujer!.. (Passejant agitat.)
- JAUME (¡Quins garrons debía dúl)
- ALF. Y una vez puesta a mi altura
decir: ¡mi esposa es impural
- JAUME ¿Per qué? No ho digui a ningú.
- ALF. Soy noble i espadachín,
soy cruz de Cárlos tercero,
i me armaron caballero.
- JAUME (Si; es veu que l'armen sovint.)
- ALF. ¡I ella tanto honor derriba!..

- infame! cruell.. Morirá.
JAUME (Ja'm sembla que haig d'avisâ aquells de la sempreviva.)
ALF. ¡Però... nol (No volent la idea.)
JAUME ¡Ai, vatua nell!
ALF. Si de amor sigue el consejo, ¿còmo preferir a un viejo?
JAUME Doncs ella 'l vol perque és vell.
ALF. ¿Se lo ha dicho?
JAUME. (Marcant la cadira.) Aquí li ha dit: es a dir aquí... no... allà... (Una del costat.) no, no, aquí.
ALF. Bien...
JAUME (Volent dir que és igual.) Es clâ Però aquestos ho han sentit. (Ulls.)
ALF. ¿I los dos juntos?
JAUME Tots dos.
ALF. ¡Y yo que llegué a creer fidelidad en la mujer!
JAUME Això creguiu en un gos.
ALF. ¿Quién había aquí? (Passejant.)
JAUME Ningú.
Es dir... ningú .. hi era jo.
ALF. Bien, es igual.
JAUME Sí, senyô.
ALF. Así, pues, lo oiste tú.
JAUME Després; amb el que he sentit jo casi arribo a pensar que'l volen... assassinar. (Gros.)
ALF. ¿Esto mas?
JAUME Diré el què han dlt. Ella ha dit que'l dia dinou volia la cosa llesta, i ell, fent cada dijous festa, diu que té temps i en té prou.
ALF. Bien... hasta aquí...
JAUME No'm deturi. Ella s'ha explicat molt franca, i li ofereix sa ma blanca, mentres ell tot li asseguri.
ALF. Luego ¿se quieren casar?
JAUME Angela! I per a casar se ella avans té d'enviudar-se.
ALF. Siendo así ..
JAUME L'han de matar.
ALF. También criminal. Dios mío, ella .. a quien creí tant pura. ¡Tan cándida!
JAUME (Enfadat.) ¡Ja m'apura! Escolti, home. El seu tío ha parlat del seu perfil...
ALF. ¡Tan bello y tan!.. (Indicant el rostro d'ella i i entusiasmat al pensar el què és bonic.)
JAUME ¿Què fa'l plaga?

- I ell li portarà una daga
amb un mànec de marfil.
- ALF. Esta es el arma homicida.
JAUME ¡I aquí vindran els treballs!
A cada cop fa tres talls.
- ALF. ¡Vive Dios! ¡Terrible herida!
JAUME Després la meva sorpresa
és que aquí s'han disputat;
ell, l'oncle, tot enfadat,
ho volia fê a la inglesa.
- ALF. ¡A la inglesa! Puñetazos.
JAUME Ella ja se'n aconsola,
però ho vol a l'espanyola.
- ALF. ¡La española! Navajazos.
JAUME ¡Vatualisto!
- ALF. Oh! No és lerda.
JAUME Han quedat en ser puntuals,
i ell vol uns ganxos i uns pals.
- ALF. ¡Será la escala de cuerda!
Pero siendo tan instruida,
¿cómo puede?..
- JAUME Si, senyô;
justament li fa per ço,
per que sab que és aixerida.
- ALF. Cref que mal educada
mi desdicha labraría...
¡Cuanto la preferiría
ora tontz... pero honrada!
- JAUME ¡Déu ens guard d'un ja està fet!
ALF. ¡Es que ahora que la pierdo
se anima en mí su recuerdo,
y la adoro más, *Chaumet.* (Plora.)
(*De repent.*) Dime la hora de la cita.
- JAUME A les set.
- ALF. (*Mira el rellotge.*) Las seis i media.
Preparemos la tragedia.
- JAUME Digui'm el que necesita.
ALF. ¿Será en este cuarto?
- JAUME Sí,
i ell saltarà pe'l balcó.
- ALF. Dissimula. (Com sentint passos.)
- JAUME Sí, senyô.
- ALF. (Y sígueme siempre a mí.)

ESCENA VII

Els mateixos i ROSA

- ROSA ¿Què tal? (Mostrant-se.)
ALF. ¡Muy bien! (Amabilitat afectada.)
JAUME (*Per el vestit.*) Vatuanell!
ALF. ¡Y qué sall!
ROSA (*Burlant-se.*) Oh; una andalusa.
JAUME (*Ara esclâ, amb aquesta excusa*

- ja va bonica pe'l vell.)
ALF. Tan solo siento anunciarte
que Jaime viene conmigo.
ROSA Iremos los tres.
ALF. Lo digo
porque así, debes quedarte.
ROSA ¡Ja no pucl! ¡Ditxós treball!
JAUME (¡Qué falsa!)
ALF. (Así me engañaba)
JAUME (Si fos duro, no passaba
ni amb els polvos de mirall.)
ROSA Tu cariño es mi alegría,
i te amo tanto...
JAUME ¡Ah, ah!
Ja parlèm en castellà.
ja ha arribat tropa.
ALF. ¡Alma mía!
ROSA Que no t'enomoris d'altres.
ALF. No hay cuidado.
ROSA (S'abrassen.) Adiós!
ALF. Adiós!
JAUME Entretenim-nos tots dos (Ap. a Alfredo.)
que ell vé, per fingi, amb nosaltres.
ROSA ¿Què diu?
ALF. (Fingint.) Nada, que es preciso
mirar si están los cincuenta. (Llibres.)
Desataré el lio, y cuenta.
ROSA Me siento con tu permiso.

ESCENA VIII

Els mateixos i DON BENET

- JAUME ¿Es vostè, don Benet?
ROSA Hola!
BEN. *Ego sum.*
JAUME Barret de fum.
BEN. La befa com de costum. (Picat.)
JAUME No, home, si això és tabola.
ALF. (Si le miro cara a cara
no me podré contener.) (Patejant.)
ROSA ¿Què potser no ho pots desfer?
JAUME S'hi ha fet un nus.
BEN. Cosa rara.
Jo no'm deslligo els mitjons
que ja no'm succeeixi.
ALF. (Desfent el nus.) (Infame!
¡Y que a pesar de esto la ame!..)
ROSA Doncs talleu-ho i fora raons.
JAUME Bé... ¿però, sens eines, còm?
ROSA Doncs ves-les a dur, ximplet;
estisores, ganivet...
(Jaume que estava aprop la porta del fons al sentir la
última paraula de Rosa, diu:)

JAUME ¡Navajes i trempa plom!
(Se'n va imitant als esmolets.)
 BEN. (Ja ho porto tot.) *(A Rosa.)*
 ROSA (Molt bé diu.) *(Segueixen baix.)*
 ALF. (Nadal.. siempre hablando aparte.
 ¡Quién engañó con más artel) *(Observant-los.)*
 ROSA (¡Calli, que guaita!) *(Per Alfredo.)*
 BEN. (A Rosa, per fingir.) *(Somriu.)*
 ROSA ¡a!
 BEN. ¡Je, jel *(Fingint.)*

ESCENA IX

Els mateixos i JAUME

JAUME *La ganiveta.*
(Alfredo talla el fil i per a dissimular mira llibres)
 BEN. Jo hauria dut una destral
 per tallar un nus.
 ROSA Oi, tal.
 JAUME Li he portat la més xiqueta.
 BEN. ¿Ara que no miren?.. *(Dant-li un plec.)*
 ROSA *(Amagant-s'ho amb recel.)* Bé.
 JAUME *(Guaiti... ara. ¿No ho veu? (A Alf.)*
 ALF. *(Observant el de Benet i Rosa.)* (Sí.)
 ¡Vive el cielo!
 JAUME *(Contenint-lo.)* (Psit!) *(Fora de si.)*
 ROSA i BEN. Què?
 ALF. *(A Rosa, dominant-se.)* Di.
 JAUME *(Allò era l'arma.)* *(A Alf.)*
 ALF. *(Ya sé.)*
 ROSA Em pareixia que tú...
 ALF. No .. yo .. pensaba, decia...
 que esto me embarazaría. *(Pe'ls llibres.)*
 ROSA Ningú te'ls obliga a dû.
 Adiós!
 ALF. Rosa... *(Postures exagerades.)*
 BEN. ¡Com et torces!
 ALF, Adiós!
 ROSA Adéu!
 BEN. Ah! Això. *(Amb la ma des del fons.)*
 Ara tireus un petò *(Idem des del prosceni.)*
 com aquells que fan les forces. *(Ho fa.)*
 ROSA Oye, atiende. *(Ell baixa i parlen apart.)*
 BEN, ¡Ja hi tornem!
 JAUME (¿Ah, sí? Prenem-ho amb catxasa)
(Deixa a terra el que duia i s'asseu.)
 BEN. Veuràs amb això com passa.
(Oferint polvos posant-se entre marit, i muller.)
 ALF. Entendidos. *(Molt carinyo Alfredo no vol polvo)*
 ROSA Doncs veurèm.
 ALF. Pues expresiones a Marta.
(Benet torna a fer el joc de posar la capsa de polvo entre els dos i Alfredo li dona un cop a la mà que la capsa

- va per terra. Benet asombrat.)*
ALF. ¿No le he dicho a usted que no?
Adiós. *(A Rosa, besant-li la ma.)*
ROSA Voy contigo. *(Se'n van pe'l fons.)*
JAUME *(Veient el d'en Benet.)* Oh!
Benet cull la capsa. Jaume ha recullit els obgectes de viatge i se'n va, al passar prop de Benet aquest el deté,)
BEN Jaume.
JAUME Què?
(Benet li indica la capsa que té a la mà, el tabaco de terra, els dos que se'n han anat i li pregunta, com no comprenent el què passa, després de mirar a tost costats.)
BEN. Sobres?
JAUME *(Anantse'n amb els trastos.)* De carta.

ESCENA X

DON BENET i ROSA

- ROSA ¿Don Benet? *(Entrant desficiosa.)*
BEN. *(Recull el polvo.)* ¡a ho has vist, noia.
ROSA ¡Com que sempre és tant pesat!
BEN. Jo perquè estés despejat...
ROSA Anèm prompte a la tramoia.
BEN. ¡Jo no n'hagués fet la muda!
ROSA ¡No n'hi ha pas tant també!
BEN. ¿Què dius si n'hi ha? ¡Jo no sé com el sostre no estornuda!
ROSA Quan ha passat en Jaumet la masovera guaitava...
BEN. Tant ben arreglat que estava amb rom i rosa. . Ximplet!
ROSA Amb això, ara surtirà que'l vegi la masovera; ella ho veurà, i pel darrera després ve aquí *(Finestra)* i saltarà. ¡Qué no ho sent. *(Rabia perquè cull el rapè.)*
BEN. *(Espantat.)* ¡Sí, dona, ves!
ROSA ¡Tambe això es diu matar-te!
(Ella se'n va enfadada; ell torna a cullir un altre mica de tabaco i diu girant-se cap a on se n'ha anat ella.)
BEN. No sé com no van posar-te en l'auca dels baladrés.
(I després d'haver espolsat ben bé els dits dins de la capsa, la mica que li queden bruts se'ls frega pe'l nas aspirant-la amb satisfacció, i posant-se el sombrero se'n va pe'l fons. S'ha fet fosc.)

ESCENA XI

- JAUME i ALFREDO, que apareix saltant per la finestra i quan veu que la sala està sola, crida per la finestra.
ALF. Ahora, Jaime. *(Pausa.)* Jaime! *(Impacient.)*

- JAUME (*Saltant amb una linterna sorda.*) Ja?
ALF. (*Ya estará dentro la leona.*)
(*Molt misteri en aquesta escena. Jaume menja una figa.*)
JAUME (*Quan l'he vist tant secallona*
no me n'he pogut estar.) (*Menja.*)
ALF. Dame la linterna sorda.
JAUME ¿I per què és sorda? (*Dant-li.*)
ALF. (*Registra la casa*) No sé.
JAUME Si n'hi ha cap que hi senti bé.
no l'he vista o no'm recorda.
Mes aviat si és pe'l poc llum
se'n pot dir llanterna cega.
ALF. (*Ya estamos en la refriega.*)
JAUME (*Mentrestant entro el verdum.*)
(*I sense que'l seu amo ho noti entra la gavia de fora de la*
finestra i la deixa demunt la taula.)
ALF. Ya hemos vuelto sin ser vistos.
JAUME ¡Això de dir que se'n va
i al cap d'un rato tornâ,
s'ha fet més!
ALF. Sí?
JAUME (*Volent dir que molt.*) Vaturalistos!
ALF. ¿Conque es común?
JAUME Vatuánada!
¿Això d'espiar-la amagats?
La major part de'ls casats
ho han fet alguna vegada.
Jo'm vaig ficâ a la pastera
per que'm van fer maliciâ
la dòna i el sagristà,
i a l'últim ¿no sab què era?
ALF. Què?
JAUME Que amb tanta de molestia,
vaig sentir la comissió
de que'm fes dir pe'l rectô,
que jo no sigués tant bestia.
És dir que'm vaig embrutar
de farina com un ase,
per sentirm' dir bestia a casa,
i tenir-me d'aguantar.
ALF. Oigo pasos. (*De repent.*)
JAUME No erri el tret.
ALF. Yo, aquí; tú, allí.
(*S'amaga detrás del portier de la dreta i Jaume fa el ma-*
teix detrás del de l'esquerra, advertint que han de treu-
rer el cap junts cada cop que parlin.)
JAUME (*Enterats.*)
ALF. (*Valor!*)
JAUME ¿Ja estem amagats? (*Baix*)
ALF. ¡No lo vésl (*Bajo*)
JAUME (*Doncs crido: Fet!*) (*Com els nois.*)

ESCENA XII

Els mateixos i ROSA, que surt amb un quinquè de globo i el dexia demunt la taula.

- ROSA Ja les set son a la vora.
Preparèm el necessari
com cada cop, i a tornar-hi.
(Va a la cònsola i treu d'un calaix papers, tinter i tot lo indispensable per a escriure i ho posa sobre la taula, quan repara en la gavia.)
- ALF. ¡Ai, ai... l'aucell era a foral
(¡Si Jaime lo habrà metido!)
- JAUME *(¡Maleit sia jo i l'aucell!)*
- ROSA Potsé es que l'haurà tret ell.
- ALF. *(¡Y yo no me he apercibido!)* (Pateja)
- ROSA Bueno; tot està arreglat
ara esperèm i paciència. (S'asseu.)
- JAUME *(¡Nada amb tota conveniencial)*
- ALF. *(Qué cinismo y que maldad)*
- ROSA ¡Si ell sapigués el que faig
per sempre m'aburriría!
¡Déu me'n guard! jo'm moriría!
¡Si ell em deixa, al cel me'n vaig!
- JAUME Al infern amb el banyeta.
- ALF. *(¿Pero, señor, quien comprende
si me vende o no me vende!)*
- ROSA Les set: posem la carpeta.
(Arregla un poc la taula mentres apareix don Benet.)

ESCENA XIII

Els mateixos i Don BENET.

- BEN. Psit. *(Els blancs els entetindràn els actors)*
- ROSA Qué?
- BEN. Sola?
- ROSA Vaial
- JAUME *(Bola!)*
- ROSA Estic sola i res m'espanta.
- JAUME *(Pot dir com allò que's canta:
Tres i la Maria sola.)*
- BEN. I ¿Ja has tingut ben present
que no hi pot haver les criades?
- ROSA Sí, senyor les he enviades
amb una excusa. *(Li dona un farcell que desfà)*
- BEN. Corrent.
Pose'ms la gorra de pisa
(Se posa fins a les aures una gorra d'estam negre i després se treu la levita i l'armilla veïense-li els elàstics i abans l'ermilla amb lligams per sibella, i el corbati d'aquells alts amb sibella al clatell; ridicul tot; ho treu del farcell.)

ALF. (Tío, que Dios te perdonel)
(*De repent el veu en cos de camisa i esclama horroritzat:*)

(¡U!, que cómodo se pone!)
JAUME (¡Ja, ah, ah, en cos de camisa!)

BEN. Ara ja, la casaquilla. (*Se la posa.*)

ROSA Miri que estic sens' fer rê.

BEN. Les ulleres... el rapè...
(*Tot ho treu del trajo que avans duia.*)

L'armilla... no; sense armilla.

Ara dom les deixuplines. (*Ella els hi dona.*)

ALF ¡Habrase visto animal!

BEN. El regle.

ROSA L'ample. (*Dant-li.*)

BEN. Cabal.

ROSA (¡Es l'home de les rutines!)

BEN. El mocador de mocar.

ROSA Ja'l te a la butxaca. (*Perque li penja.*)

BEN. (*Tocant-se'l*) ¿A veurer?

Un polset. (*Polsa.*) Etxem! A seurer,
i anirèm a comensar. (*Passejant.*)

ALF. (¡Si estaré soñando yo!)

ROSA (¡Que sempre amb això m'enredil!)
(*Benet toca la campaneta.*)

JAUME (Fins are ha estat l'intermedi,
ara s'aixeca el teló.)

BEN. ¡Bendito seal.. (*Cantarella d'oració d'estudi.*)

ROSA ¡Per Déu!

No sigui tant rutinari.

BEN. I doncs ¿què ja'hem de tornar-hi?

ROSA. Es que jo ho dic pe'l bé seu.

BEN. ¡Donques jo li dic que no,
i no vull que en res m'acusil

ROSA Don Benet. ¡Per Déu! No abusi
de la meva posició.

JAUME (¿Còm deu estar-se?)

ALF. (Perjural) (*Pateja.*)

BEN. Amb el que havem dit aquí
i el que sempre em sent a dí,
no sé això com diable dura.
Prou faig de no tenir nois.

JAUME (Bufa!)

BEN. Ni aquell aparato
de teules, ni aquell retrato
que'ns posa a tots tant cofois,
¿i encare vols?..

ROSA. Es que jo...

BEN. No, senyora, i ja m'altera,
o s'ha de fê a ma manera
o deixi-ho corre.

ROSA ¡Ai, no, nol

BEN. ¿Vol que després de trenta anys
de fer el mateix...

JAUME (*Salt d'horror els dos.*) ¡Vatualistol!

ALF. (¡Treinta años ya, vive Cristo!)

BEN. ...Faci ara cambis extranys? (*Passeja agitat.*)

ROSA Vaja, pron; jo li prometo,
digui el que vulgui vostè,
que no'l contradiré en rê.

BEN. Aixís encare ho admeto, (*Pren polvo.*)
i molt cuidado amb el pacte.

(*Això després de tossir i preparar-se per a tornar-se a posar exageradament digne.*)

ROSA Per un any més .. no hi ha pò
(*I és prepara per a escriure.*)

JAUME (Ja tornèm a la funció.)
(*Benet toca la campaneta.*)

(*Ja comensa el segón acte.*)

(*Després d'una pausa durant la qual Benet mira fixo a Rosa sense que ella el compregui.*)

BEN. ¿No se dice algo al entrar?

ROSA Buenas tardes, don Benito. (*Cantarella.*)

BEN. Cada tarde lo repito,
que no se vuelva a olvidar.

ALF. (¡La razón temo que pierdan!)

JAUME (¡Ja parlen en castellà!
En posant-se a festejà
tots fan com els plats, s'esquerden.)

(*De repent don Benet dona un cop de regle demunt la taula i Rosa s'agenolla. Ell sempre passejant.*)

BEN. Bendito... (*Com es canta en els estudis.*)

ROSA Bendito.

BEN. Y alabado.

ROSA Y alabado.

BEN. Sea.

ROSA Sea.

BEN. El Santísimo.

ROSA El Santísimo.

BEN. Sacramento.

ROSA Sacramento.

BEN. Del altar.

ROSA Del altar.

BEN. Amen.

ROSA Amen.

ALF. (¿Habrà manía más rara?)

JAUME (¿Vols jugar que aquest canonje
busca que ella s'ía monja
per després ell fer-se frare?)

(*De repent don Benet dona un altre cop i ella s'alsa i s'asseu.*)

BEN La revista de limpieza.

(*Ella ensenya les ungles i les mans com ho fan els nins a estudi i ell les hi examina.*)

Muy bien, muy bien, señorita,
muy bonita, muy bonita.

(*Dant-li copets a la galta com es fa a les criatures.*)

JAUME (¡Com li agrada al bona pesa!)

(*Don Benet de repent dona un altre cop de regle i ella s'arregla i prepara enterament els papers per a escriu.*)

re, quant al segon cop de regle agafa la ploma i es disposa per a escriure.)

BEN. Ahora escribirá usted
la carta de despedida.
ALF. (Sin duda a mí dirigida.)
JAUME Vaig a beure aigua. (Se'n va)
BEN. (Rosa rondina.) Què?
ROSA Ré...

ESCENA XIV

DON BENET, DON ALFREDO i ROSA

BEN. ¿No lo hace usted?
ROSA No, señor.
ALF. (¡Cuánto disparate ensartal!)
BEN. Escríbame usted la carta.
ROSA La carta... no estic d'humor.
BEN. ¿Cómo que no? de rodillas.
ROSA ¡Fugi, home!
BEN. ¡En cruz!
ROSA ¡Ja m'apura,
i no vull ser més criatura!
BEN. ¡No'm vinga amb més manganilles!
(Llensa deixuplines i'l regle, se'n va furios, quan ella veient-se perduda cau agenollada obehint-lo i diu amb crit de l'ànima.)
ROSA ¡Ai, no, no, per mor de Déu!
aquí'm té ja agenollada.
BEN. I en cruz. (Ella s'hi posa.)
(Satisfet.) Bé. (I en aquest moment se sent dintre un tarrabastall espantós com d'un armari de cristall amb plats i ollas, que cau tot.)
ROSA (Espantada.) ¡Verge adorada!
(Tots tres han dat un gran salt i sorpresa al sentir-ho.)
ALF. (Zambomba!)
BEN. ¡Sant Bartomeu!
¿I això? (Després de mirar l'un a l'altre.)
ROSA No pot ser ningú,
perque és tancat i barrat.
Vingui... (Anant al fons.)
(Tremolant.) Es que...
Déu sê'l gat.
BEN. Bé... però... si fós algú...
ROSA Jo devant amb el quinqué,
i vostè amb la ganiveta. (Li dona.)
BEN. ¿I ja és prou?
ROSA (També donant-li.) I la forqueta.
Passi. (Volent-lo posar al devant.)
BEN. Tú, que jo no hi sé. (Se'n van.)
(Valor.) ¡Si trobo algú! Ail (Espant.)
ROSA Què?
BEN. (Se'n van com s'ha dit i ell fa'l valent.) No.
¡Dóna, si és el penjarroba!

ROSA Ja veuràs, jo'l mig, si's troba;
psi! psi! psi! (Cridant-lo.)
(Lo dels caballs.) Psrrrrrrro! (Se'n van.)

ESCENA XV

DON ALFREDO i JAUME

(Alfredo que ja ha tret el cap pe'l portier, ha guaitat com se n'anaven, ara surt de repent i tirant-se damunt dels papers, diu:)

ALF. Me guardo primeramente
su infame correspondencia.

JAUME Si 'n cau més, crido asistencia.
(Venint correns i amb susto topa amb Alfredo; és mig fosc.)
¡Quin susto!

ALF. ¡Hombre, detente!

JAUME He anat a pendre un vas
i m'ha caigut un prestatge.

ALF. ¡Eres un necio!

JAUME Malviatgel

ALF. ¡Al fin nos descubriràs!
Tú con este ruido ahora...
i antes con el pajarillo.

JAUME Ja ho pot dir. ¡Ah, pilló, pilló!
Rê; distret l'he entrat de fora. (Va al fons)
(Al aucell.)

ALF. ¡Qué no grites tanto, truhán!
(S'amaga.)

JAUME He sigut burro, té raó;
però tornem-lo al balcó
i aixís no ho coneixeràn. (Ho fa i s'amaga.)

ESCENA XVI

Els mateixos, BENET i ROSA

(Que entran pe'l fons de la mateixa manera que han surtit; ella deixa'l llum i ell els trastos)

BEN. ¡Si sempre me n'he rigut!
Ja té he dit que no era rê. (Valent.)

ROSA (¡Ho hagués de pagar vostè!)

BEN. ¡Què ets poruga! Rê; ha sigut
el mix que hi haurà passat...

ROSA Vint xicres, una sopera,
set copes, i la tetera.

BEN. Bé, ja sabé... s'ha trencat.

ROSA ¡Ai, ail

BEN. Què?

ROSA ¿Sap que l'aucell
era aquí sobre?

BEN. Sí.

ROSA (Enseyant-li que no hi es.) ¿I doncs?

BEN. Ah! això si que no vol raons. (Espant)

ROSA Es al balcó. (Mirant-t'ho.)

- BEN. ¡Ai redell!
ALF. (¿Habr  más barbaridad?)
JAUME (Ara si que no tinc culpa.)
BEN. ¡Aquí no hi ha cap disculpa!
ROSA L'aucell algú l'ha tocat.
BEN. ¡Però si no hi ha ningú!
ROSA Però  i l'aucell?
BEN. (Espant) Ail (Veus sota'l portier.)
ROSA Qu ?
BEN. (Misteri i p  senyalan-t'ho) Senya;
all  veig una espardenya,
i all  botes. (Tremolant.)
- ROSA Cal
BEN. Hi ha algú.
ROSA ¡Ja, ja, ja, ja!
BEN. ¡Ai, quin enredol!
ROSA Ja sòl que és. (Rient.)
BEN. Algún lladret.
ROSA Les espardenyes d'en Met
i les botes de l'Alfredo.
- BEN. Cal
ROSA Donques vingui.
BEN. Vejam.
(Benet se'n va a cullir les espardenyes i Rosa les botes
i al correr cada hu el portier se'ls presenta, al mestre,
en Jaume; i d n ella, l'Alfredo.)
- ROSA (Caient en una cadira.) Oh!!!
JAUME Alto! (Apuntan-lo amb una pistola.)
BEN. Ah! (Pausa general.)
JAUME ¡Alto la reina!
BEN. ( Si que n'hem fet bona feina!)
(Alf. somrient ironicament contempla a Rosa amb els
braços creuats.)
- ROSA ( D u meu, Déu meu, compassió!)
ALF. Jaime. (De repent i després de pausa.)
JAUME Qu ?
ALF. D jale ahora
i cierra todas las puertas.
ROSA ( Ja son mes desditxes certes!)
BEN. ( Ja ten m un susto f ra) (Respira.)
ALF. Muy bien. (Amargura.)
JAUME ( Ah ah! Ara pren
l'embestida.)
BEN. ( Ja l'espero.)
JAUME ( Avui s'esbotza el pandero.)
ALF.  Muy bien, senyora, muy bien!
 Conque usted, agradecida
a lo que hice por usted,
vende mi amor y mi f ;
vende mi honor que es mi vida?
Vendre?
- BEN.
JAUME No se'n falta gaire.
ALF.  Y a quien lo ha vendido usted? (Desprecio.)
JAUME ( Si que, amigo! Quasi be!...

- es com vendre-s'ho al drapaire!)
BEN. Però si escolta una estona ..
ROSA ¡No, per Déu! (*Crit suplicant.*)
ALF. Infamel Acaba.
BEN. Era perquè jo ensenyava...
ROSA ¡Don Benet! (*Detenint-lo.*)
ALF. Qué?
BEN. (*No saben com sortir-se'n*) Re... la mona.
Jo .. no sabia que fer...
un cop que vaig està a França...
i amb orga... com que era mansa,
l'ensenyavem pe'l carrer.
JAUME ¿I s'enfilava als balcons?
BEN. Vaia! I fins tirava un tiro.
ALF. ¡El cinismo que ahora miro,
es espantoso!
BEN. (*¡Ai, raons!*)
ROSA (*Consenti en tot quant jo diga,
i jo'l deixaré salvat*)
BEN. (*Entesos.*) (*En un moment en que Alf. no ho veu*)
ALF. Tras la crueldad
de urdirme tan vil intriga,
viene el sarcasmo y la mofa
mi amor propio a zaherir,
y esto no lo he de sufrir
yo de gente de su estofa.
Señora...
ROSA Jo...
ALF. Concluyamos.
¿alega usted alguna excusa?
ROSA Fué un error.. tal vez ilusa. .
Pero es cierto... nos amamos.
JAUME (*¡Si que estima un bon guinyapol!*)
BEN. (*¿Qué diu, ara?*) (*Dant un salt.*)
ROSA (*Calli.*) (*A? a Benet*)
BEN. (*Bò!*)
ALF. ¿Con qué usted le ama?
ROSA (*Li costa de de dir.*) Si,
ALF. (*Furiós.*) Oh!
BEN. (*Vetaquí'l que te ser guapo*)
ALF. ¿Es posible, vive Cristo,
que tu más ternezas halles
en ridículos detalles
que yo allí escondido he visto,
que en los que mi alma te ofrece
nacidos de un puro amor?
ROSA ¿Qué vols fer-hi?
ALF. ¡Horror, horror!
Mi espíritu desfallece. (*Cau en la cadira. Pau-*
Nuncal *Alsant-se de repent.*) (*sa general*)
ROSA ¡Qué dices!
JAUME (*¡Ara, ara!*)
BEN. (*¡Si dura, dic el secret!*)
ALF. ¡Vete, y por siempre! (*Senyala la porta.*)

- JAUME (¡Ben fet!
¡Que la mantinga son pare!)
ALF. Mas no penséis separaros
sin el condigno castigo;
yo soy juez, ¡aime el testigo,
y ahora voy a castigaros. (Passeja.)
ROSA ¡Por Dios, mi Alfredo, clemencia!
ALF. Castigo un delito atroz (Li dona els papers.)
Lea usted en alta voz (Li dona els papers.)
su infame correspondencia.
ROSA ¡Verge dels desamparats! (Horror.)
BEN. (¡No entenc com li sap més greu
això que l'embolic meu!)
JAUME (Ah! cartes d'enamorats)
ALF. ¿No lee usted?
ROSA Perdón!
ALF. Hola!
¡Jaimel!
JAUME ¿Què hi ha?
ROSA ¡Si ho sabies,
prou se que'm perdonaries! ..
ALF. Amartella la pistola. (Jaume obeieix.)
ROSA ¡Per l'amor de Déu, què fas!
ALF. Apunta a este hombre. (A Benet.)
BEN. (Un salt i fuig.) (Li apunta.) ¡¡o't tocl
¡No jugui amb armes de foc!
ALF. Y a mi voz, dispararás.
ROSA ¡Per l'amor de Déu, ¡aümet!
BEN. Aparta això de la cara.
ALF. Si se moviese, dispara.
BEN. No, no, no, no... ja estic quiet.
(I es queda com una figura de cera assentat i en la ma-
teixa posició, Jaume a l'altre cantó va seguint amb
la pistola tots els seus moviments. Quadro)
ALF. Conque ya lo sabe usted;
o esta lectura al instante,
o muere su infame amante.
ROSA Perdón! (Molta amargura.)
ALF. ¡Jai.. (Va a llamar.)
ROSA (Detenin-lo) No... llegiré. (Esfors)
Ele, ele, ele, ele, ele, ele... (Llegeix.)
ele ele ele ele ele
ele ele ele ele ele ele.
JAUME Si's mou gens li toca'l torn. (A Benet.)
ALF. Lea usted más
ROSA (Plorant) No hay más que eso.
BEN. (No crec que estiga més tiesso
en Carnestoltes del Born.)
ALF. Ese será algún papel
donde probó usted la pluma.
ROSA. ¡Perdón, perdón!
ALF. ¡Qué me abrumal
la segunda o muere él.
ROSA *Alicante, Barcelona, (Llegeix)

- Calatayud... (Gemegs)
- ALF. Pronto!
- ROSA. Doria,
Écija, Figueras, Gerona,
Holanda, Irun, Jerez.
- ALF. ¡Venga acà! (Arrebatant-li furios.)
- ROSA ¡Perdón, Alfredo!
- ALF. ¡I aún así burlarse ahora!
Pronto el tercero, señora.
- ROSA ¡Por Dios! (Don Benet butxaqueja)
- ALF. (Puñetazo.) ¡Ya basta de enredo!
- JAUME ¡Don Benet, jo ja m' enfadol!
- ROSA ¡Déu meu, doneu-me valor!
- BEN. ¿No'm puc treure'l mocador?
- JAUME Bueno; però amb molt cuidado.
(Benet es treu el mocador i s'aixuga turbadament. Jaume li va seguint com sempre tots els moviments.)
- ROSA «Para escribir correctamente se debe poner el codo sobre la mesa y tener la pluma entre el pulgar y el índice, y una vez así... etc. etc.» (A gust del director.)
- ALF. ¡Basta de burlas, señora!
Las demás...
- ROSA. Iguales son.
(Ell comensa a remenar els papers i tota la taula s'omple de cartipassos de palots i ganxos i coses aixís, i ell es va aturdint fins que deixa anar un sospir immens de satisfacció.)
- ALF. ¡Perdón, Alfredo, perdón!
- ALF. ¡Todo lo comprendo ahora!
- JAUME ¡Jo't toc que palots i ganxos!
- BEN. ¡Un que t'enganxés pe'l nas!
- ALF. ¡Corazón, a saltar a vas! (Ap. creixent l'alegria)
- JAUME ¡Quí diable enten aquets ranxos!
- ROSA Quan amb mí tú 't vas casar
solament llegir sabia,
i tement si no escribia
que tú'm poguesses odiar,
va'm covení amb el senyó
perque en secret m'ensenyés;
tú ja has vist tot el demés,
i jo't demano perdó. (Alfredo dupta)
- JAUME ¿Més no ha dit vostè mateixa
que s'estimaven tots dos?
- ROSA. Perque aixís per ell en fós
menos amarga la queixa.
- JAUME ¿I aquella arma de marfil
què fa tres talls?
- BEN. Aquí està
(Ensenyant-li posant la pluma demunt de l'ungla perque els talls es vegin)
- ALF. ¡Ah, una pluma!
- ROSA ¡Oi, que bé va!
- BEN. I que fa molt bon perfil.

JAUME ¿Però i aquella mà blanca
que vostè l'hi ha promés?
(Benet va a buscar una mà de paper de sobre la taula
i li dona)

¿Ma de paper?

BEN. ¿Vès si ho és?

ROSA Ell per tots cantons te tanca.

JAUME ¿I aquells ganxos i aquells pals
fets per l'escala de corda?

BEN. Mira (Li ensenya'ls cartipassos.)

ROSA (A Alfredo rient.) ¡Ja no se'n recorda!

JAUME ¡Son tots aquests!

BEN. Cabals.

JAUME ¿Però aquell dia dinou,
que havia d'estar tot fet
i que's duia amb tant secret,
podrà explicar-me'l?

BEN. Prou.

ROSA Es dilluns.

ALF. Razón te sobra.

ROSA I es quan hem de comensar
amb l'Alfredo a copiar
sa filosòfica obra.

ALF. ¿I tú no viste un mal peor
que en ser tonta, en ser impura?

ROSA Sí; però estava segura
de provar aixís l'honor (Dupte d'Alfredo.)
«Primero otorgo perdón» (Marcat.)
em vas dir tot enfadat, (Recordant-li.)
«a una infidelidad

ALF. Pero al ver mi honra ultrajada
por lo que creí un capricho (S'abrassen.)
más bien que instruída, me he dicho,
la quiero tonta i honrada!

JAUME ¡Còm hi ha redell no'm pensava
que aixís s'acabés això. (S'encanta)

BEN. ¿No't dius, Jaume?

JAUME Si senyô.

BEN. Doncs ja ets ben bé en Jaume Baba.

ROSA Ja no cal que vostè's mudi,
i viurà des d'ara amb mí

BEN. Sí, perquè per vení aquí
vaig plegar abans l'estudi.

ALF. Yo todas mis ilusiones
dichoso realizaré,
y con usted escribiré
«La dicha de las naciones.»

ROSA ¿I no deixa la rutina?

BEN. En això'l sabê'l concentra;
«La letra con sangre entra.»

ROSA Doncs per mí no ho endevina.
I estàn ja'l sopar corrent; (Al públic)
si gustan, hi caben.

ALF. I anchos.
BEN. I ara això, que això son ganxos,
i'ls ganxos enganxen gent.
JAUME ¿I això es ben dit?
ROSA Sí, senyò.
JAUME Cà!
BEN. Doncs ves si amb el téu riuen.
JAUME ¿Saben tot allò què diuen
quan s'ha acabat? Doncs allò
ROSA Cap d'aquets dos m'ha agradat
perque moral jo'n treuria.
ALF. ¿I és?
ROSA Que qualsevol mania
pot donar mal resultat.

PROU

CATALEG de les obres de Frederic Soler (*Pitarra*)
que's troben de venda a la *Llibreria de Bonavia i Duràn*,
carrer Boqueria, 20, Barcelona.

UN ACTE

	Ptes.
A la vora del mar. Comedia . . .	1
El ret de la Sila. Comedia . . .	1
Cura de moro. Comedia . . .	1
El jardí del General. Comedia . .	1
La vivor de l'estornell. Comedia	1
La mosca al nàs. Comedia . . .	1
Cafè i Copa. Comedia . . .	1
La dòna i la ballarina. Comedia	1
Per carta de més. Comedia . . .	1
Els cantis de Vilafranca. Co.	1
Palots i ganxos. Comedia . . .	1
Les peres a quarto. Pessa . . .	1
La Rambla de les flors. Sarsuela	0'50
La Butifarra de la Llibertat.	0'50
¡Cosos del oncle! Comedia . . .	0'50
Les píldores de Holloway. Co.	0'50
Un barret de rialles. Comedia . .	0'50
En Joan Doneta. Comedia . . .	0'50
El Boig de les campanilles. Co.	0'50

DOS ACTES

La casaca i la casulla. Comedia.	1'50
La Campana de Sant Llop. Co- media	1'50
El Teatre per dins. Comedia . .	1'50
El Sagristà de S. Roc. Sarsuela.	0'50
La fira de S. Genís. Sarsuela.	0'50
El Moro Benani. Sarsuela . . .	0'50
El pla de la Boqueria. Sarsuela.	0'50
Donya Guadalupe. Sarsuela . .	0'50
La festa del barri. Sarsuela . .	0'50
Els estudiants de Cervera. Sarl. ^a	0'50
A posta de Sol. Sarsuela . . .	0'50
Els Pescadors de Sant Pol. Sarl. ^a	1
La Sabateta al balcó, Comedia .	1'50
La Esquella de la Torratxa. Sarsuela	0'50
El Cantador. Comedia	0'50
Ous del dia. Comedia	0'50
Si us plau per forsa. Sarsuela . .	0'50
Un mercat de Calaf. Comedia . .	0'50
La Vaquera de la piga rosa Comedia	0'50
Les carabasses de Montroig. C. ^a	0'50
El punt de les dònnes. Comedia.	0'50
Els Héroes i les grandeses. C. ^a	0'50
El castell dels tres dragons.	0'50
La venjansa de la Tana. C. ^a	0'50

TRES ACTES

La Rosa blanca. Drama.	2
La fals. Drama.	2
Les modes. Comedia	2
La bala de vidre. Comedia . . .	2
L'Hostal de la Farigola. C. ^a	2
El dir de la gent. Comedia . . .	2
El Campanar de Palma. Drama.	2
Les papellones. Comedia. . . .	2
L'àngel de la guarda. Comedia.	2
L'Urbanitat. Comedia	2

	Ptes.
Els polítics de gambetto. C. ^a	2
El didot. Comedia	2
L'Hereuet. Comedia.	2
La qua de palla. Comedia. . . .	2
El primer amor. Drama	2
Or. Drama	2
L'Apotecari d'Olot. Comedia . .	2
Les francesilles. Comedia	2
L'últim Rei de Magnolia. Sar.	1
El Comte l'Arnau. Drama.	2
100,000 duros. Drama.	2
Barba Roja. Drama	2
La Rondalla de l'infern. Drama.	2
El monjo negre. Drama	2
El llibre de l'honor. Drama . . .	2
Les joies de la Roser. Drama. . .	2
O Rei o res. Drama	2
El Rector de Vallfogona. Drama	2
El collaret de perles. Drama. . .	2
La dida. Comedia	2
El ferrer de tall. Drama	2
Els Segadors. Drama	2
Senyora i majora. Drama.	2
El Contramestre. Drama	2
Cercol de foc. Drama	2
La banda de bastardia. Drama . .	2
La ratlla dreta. Drama.	2
Sota terra. Drama	2
El pubill. Drama.	2
El lliri d'aigua. Drama.	2
Batalla de Reines. Drama.	2
La pena de mort. Drama	2
La Creu de la Masía. Drama. . .	2
La filla del marxant. Drama. . . .	2
El forn del Rei. Drama.	2
Les Claus de Girona. Drama . . .	2
Els Egoistes. Comedia.	2
El Veguer de Vic. Drama.	2
L'infern a casa. Drama.	2
La carta de Navegar. Comedia. .	2
La mà de l'Inglès. Comedia. . . .	2

QUATRE ACTES

El trinc del or. Comedia	2
La bruixa. Drama.	2
El plor de la maratra. Drama . .	2
El timbal del Bruc. Drama	2
Les eures del mas. Drama	2
El Rustic Bertoldo. Comedia . . .	2
Bertoldino. Comedia	2

CINC ACTES

Judas de Keriot. Drama	2
Jesús. Drama	4
El bressol de Jesús. Drama	2

POESIES PREMIADES

Un volúm en foli, de 400 pà-
nes, contenint 115 poesies,
amb il·lustracions de n Padrés. 10'00